

Rol financieel adviseur bij scheidingen

Adfiz, 17 november 2022

Drs. J. (Jacqueline) van der Vorm FFP RFEA

De Scheidings
Deskundige

Opleidingen en support
voor professionals

Agenda

- Rol financieel adviseur tijdens relatie
- Rol financieel adviseur bij scheiding

Ervaringen scheidingspraktijk

- Rollenpatroon
- Verwachtingen
- Wat staat er op papier? (samenlevingscontract, huwelijkse voorwaarden of niets?)

Rol financieel adviseur?

- Enorm financieel risico
- Vanuit mogelijke rol bij scheiding weet financieel adviseur exact wat er mis kan gaan
- Vak breder en (nog) leuker
- Wat kan financieel adviseur doen?

Scheidingsrisico

- Mengen van geld
  - Vergoedingsrechten?
- Aangaan van schulden
  - Het belang van afspraken over interne draagplicht
- Woningbehoud
- Financiële afhankelijkheid (samenwoners en gehuwden)
  - Vermogen
  - Inkomen
  - Pensioen

Vermogen

- Huwelijksvermogensrechtelijke gemeenschappen
  - Wettelijke GvG voor 01-01-2018
  - Wettelijke GvG na 01-01-2018 (vergoedingsrechten nemen toe)
  - Beperkte gemeenschap op basis van huwelijkse- of partnerschap voorwaarden
- Eenvoudige gemeenschappen
  - Samenwoners
  - Gehuwden of geregistreerde partners

Wet herziening partneralimentatie (art. 1:157 BW)

- Beperking duur:
  - Van 12 jaar naar helft van de duur van het huwelijk met een maximum van 5 jaar
- Uitzonderingen
  - Kind jonger dan 12, duur partneralimentatie tot jongste kind 12 jaar
  - Ouder dan 50 jaar en huwelijk langer dan 15 jaar? 10 jaar partneralimentatie (uitzondering vervalt na 7 jaar vanaf invoering)
  - Huwelijk langer dan 15 jaar? Alimentatiegerechtigde binnen 10 jaar AOW?
    - Dan maximaal tot AOW leeftijd partneralimentatie.
  - Verlengen termijn blijft mogelijk (redelijkheid en billijkheid)
- Meerdere uitzonderingen?
  - Langste duur

Oplossingen

- Vergoedingsrechten vastleggen
- Draagplicht overeenkomst vaststellen
- Goed geïnformeerd en bewust risico nemen
- Naar de notaris (met “boodschappenlijstje”)

- Andere samenleefvorm
- Andere rolverdeling
- Gesprek aangaan, bewustwording

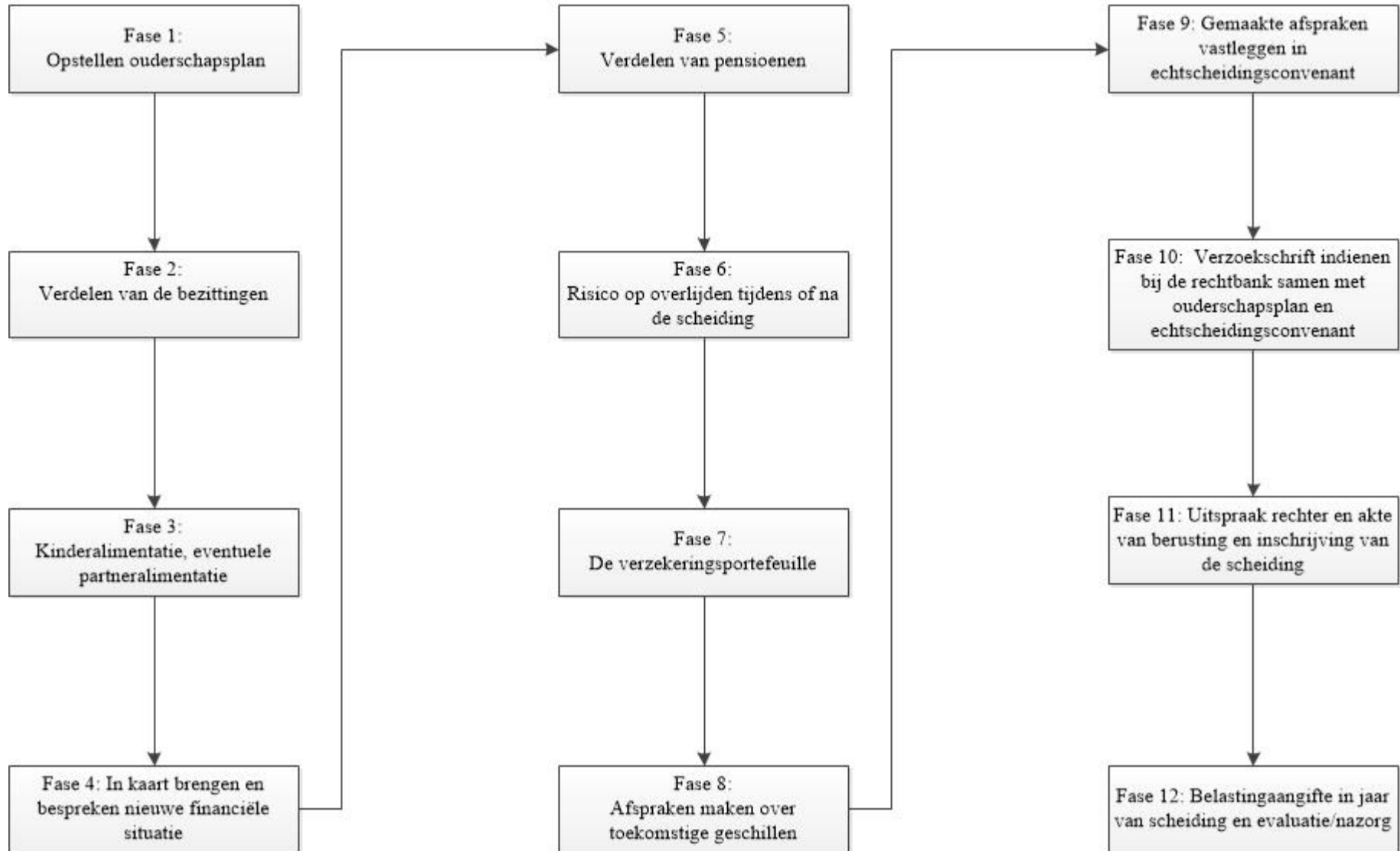

Vaardigheden financieel adviseur

- Hoe dit gevoelige onderwerp aankaarten?
- Normaliseren als financieel risico
- Vaak best fijn als buitenstaander dit onderwerp aan kaart
- Voorbeeldvragen in toolkit

Rol financieel adviseur bij scheiding

Scheidingsproces

Verdeling pensioen bij echtscheiding

Pensioenverdeling volgens huidige wetgeving

- ✓ Verevenen ouderdomspensioen: helft opgebouwde waarde dat tijdens huwelijk is opgebouwd is voor ex-partner
- ✓ Blijft afhankelijk van leven van degene die pensioen heeft opgebouwd
- ✓ Rechtstreeks vorderingsrecht mits binnen 2 jaar gemeld
- ✓ Volledige partnerpensioen op opbouwbasis (incl. voorhuwelijks deel) is voor ex-partner
- ✓ Afwijken van of uitsluiten wettelijke regels mag

Verdeling pensioen bij echtscheiding

Pensioenverdeling volgens wetsvoorstel

- ✓ Conversie voor zowel het ouderdomspensioen als het partnerpensioen
- ✓ Pensioen wordt afhankelijk van het leven van de ex-partner
- ✓ De helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde partnerpensioen gaat mee in conversie
- ✓ Afwijken blijft mogelijk, maar pensioenverevening kan niet meer worden afgesproken
- ✓ Conversie gebeurt automatisch, tenzij afwijkende afspraken gemeld

Verrekening pensioen

- ✓ Aftrekbaar bij betaler en belast bij de ontvanger (art. 6.3 lid 1d en 3.102 lid 3a Wet IB 2001).
- ✓ Denk aan 2.17 lid 7 Wet IB 2001
  - ✓ Het vermogen ter verrekening is bepalend voor de fiscaliteit
  - ✓ Denk aan bijdrage ZVW

Rekenvoorbeeld verrekening pensioen

Hendrik-Jan en Elsbeth willen in onderling overleg hun gemeenschappelijk vermogen eerlijk verdelen, nu zij besloten hebben te gaan scheiden. Zij waren getrouwd in wettelijke gemeenschap. Tot het vermogen behoort een eigen woning met een overwaarde van € 280.000. Elsbeth heeft altijd een goedbetaalde baan gehad en heeft pensioenrechten opgebouwd met een waarde van € 280.000 (na toepassing van een IB latentie van 30%). Elsbeth wil haar eigen pensioen houden (afstand van verevening), Hendrik-Jan wil graag de woning overnemen.

Rekenvoorbeeld verrekening pensioen

Wat zijn de fiscale gevolgen van het verrekenen van de overwaarde van de woning tegen de waarde van de pensioenrechten in de aangifte inkomstenbelasting van Hendrik-Jan en Elsbeth?

- A. Dit is fiscaal neutraal omdat zij een belastinglatentie hebben toegepast.
- B. Elsbeth kan een bedrag van € 140.000 aftrekken en bij Hendrik-Jan wordt dit zelfde bedrag belast.
- C. Voor de toedeling van de woning wordt Hendrik-Jan voor een bedrag van € 140.000 belast terwijl Elsbeth dit zelfde bedrag kan aftrekken. Voor de verrekening van de pensioenrechten is dit precies andersom.
- D. Hendrik-Jan kan een bedrag van € 140.000 aftrekken en bij Elsbeth wordt dit zelfde bedrag belast.

Rekenvoorbeeld verreken pensioen

Wat zijn de fiscale gevolgen van het verrekenen van de overwaarde van de woning tegen de waarde van de pensioenrechten in de aangifte inkomstenbelasting van Hendrik-Jan en Elsbeth?

- A. Dit is fiscaal neutraal omdat zij een belastinglatentie hebben toegepast.
- B. Elsbeth kan een bedrag van € 140.000 aftrekken en bij Hendrik-Jan wordt dit zelfde bedrag belast.
- C. Voor de toedeling van de woning wordt Hendrik-Jan voor een bedrag van € 140.000 belast terwijl Elsbeth dit zelfde bedrag kan aftrekken. Voor de verrekening van de pensioenrechten is dit precies andersom.
- D. Hendrik-Jan kan een bedrag van € 140.000 aftrekken en bij Elsbeth wordt dit zelfde bedrag belast.

Rekenvoorbeeld verrekening pensioen

- Persoonsgebonden aftrek Elsbeth toerekenen aan Hendrik Jan obv artikel 2.17 wet IB 2001
- Deze afspraak wel vastleggen
- Wie betaalt eventuele tariefscorrectie of ZVW inkomensafhankelijke bijdrage?
- Zelf belastingaangifte verzorgen?

Nabestaandenrisico

- Wat is financieel risico na overlijden ex-partner?
- Is er bijzonder nabestaandenpensioen?
- Recht op ANW?
- Bestaande of nieuwe overlijdensrisicoverzekering?
- Aanpassing testament

Kennis verder verdiepen?

- Leergang Register Erkend Scheidingsadviseur (RES)
  - Start donderdag 23 maart 2023

Vragen?

- vrAGEN@descheidingsdeskundige.nl
- 074-3032642